

SINTEZA

**obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor subdiviziunilor la proiectul hotărârii Comitetului executiv
„Pentru modificarea Instrucțiunii privind modul de întocmire și prezentare de către bănci a rapoartelor primare în vederea identificării și
supravegherii riscului de credit, aprobată prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.54 din 09.03.2016”**

Conținutul punctelor din proiectul procedurilor consultat pe intern	Bănci	Conținutul obiecției/propunerii/recomandării	Argumentarea autorului proiectului
I. Obiecții și propuneri la punctele din proiect			
La punctul 7, ultimul aliniat se completează cu textul „sau seria și numărul actului de identitate în cazurile în care acestea conform legislației în vigoare din țara de origine sunt utilizate/atribuite în calitate de număr personal de identificare.”;	Ministerul Justiției	Sbp. 3): la lit. b), din modificarea propusă la pct. 7 al anexei nr. 1 la Instrucțiunea prenotată se vor exclude cuvintele „in vigoare”, ca fiind excesive, or se aplică doar legislația în vigoare;	Se acceptă.
9. În coloana 6 Numărul contractului se indică numărul contractului de credit încheiat între bancă și debitor/contra-parte (în continuare “contract”). În cazul lipsei unui contract de credit (overdraft-uri nesancționate la carduri) banca poate să indice după caz: ”F/N”, ”fără număr” sau	ProCredit Bank	În cazul Băncii, plafonul de creditare – (Financial limit) nu este un acord dintre bancă și client și nu presupune un acord de creditare / obligațiune de acordare a creditelor și contract cadru nu este un angajament de creditare, respectiv nu constituie obiectul raportării. Numărul istoric al creditului – conform soluției tehnice curente, în cazul prelungirii / restructurării creditului Banca duce evidența numărului istoric al contractului doar pentru cazurile în care se păstrează produsul inițial. Cu toate acestea sunt cazuri în care se modifică produsul (	Nu se acceptă. Orice contract semnat cu o contraparte (chiar si contract cadru, inclusiv plafoanele agreeate), presupune asumarea unor obligațiuni, prin urmare sunt considerate angajamente de creditare. Cît tine de necesitatea păstrării istoricului, aceasta este o cerință necesară pentru supravegherea riscului de credit.

altă codificare aleatorie la discreție. În cazul contractelor de credit de tip plafon de creditare/contract cadru, se indică numărul contractului de tip plafon de creditare/contract cadru, iar pentru anexele/ acordurile adiționale la acestea, în baza cărora apare un nou produs creditar în limita sumei prevăzute de plafonul de creditare/ contractul cadru se indică numărul contractului de credit prevăzut în anexă/ acord adițional. Odată atribuit, numărul contractului nu va fi modificat, inclusiv în cazul prelungirii/restructurării creditului/ sau modificării altor condiții la produsul existent.”;		restructurarea unei linii de credit într-un credit nou) sau restructurarea datoriei debitorului prin fuziunea / combinarea mai multor credite într-un singur produs / împrumut. Pentru astfel de cazuri nu este prevăzut urmărirea numărului istoric al creditului. Până la dezvoltarea și implementarea soluției tehnice corespunzătoare, Banca solicită acordul de a raporta conform instrucțiunii curente Pentru reconcilierea mai simplă a portofoliilor, Banca propune includerea unui câmp adițional în care se va raporta numărul curent al contractului de credit. Este necesar de raportat retroactiv numărul istoric al contractului de credit? Dacă da - acest fapt va duce la pierderea coerenței datelor raportate, întrucât în cazul modificării condițiilor produsului existent care a dus la modificarea numărului contractului, acesta a fost raportat ca contact nou.	
d) 10. În coloana 7 Data asumării expunerii se indică data inițială a asumării expunerii (data semnării contractului) în formatul următor: aaaallzz (ex.: 20141222). În cazul lipsei unui contract de credit (overdraft-uri nesancționate	ProCredit Bank	După cum a fost menționat în punctul precedent, soluția tehnică a core-banking-ului nu permite urmărirea numărului istoric.	Nu se acceptă. Cerințele de raportare vor fi identice pentru toate băncile, iar asigurarea păstrării numărului contractului este necesară în vederea supravegherii bancare.
	Asociația Băncilor din Moldova	La art. I, pct. 3 lit (d) a proiectului de hotărâre: sintagma - "produs creditor" din proiectul pct. 10 a Anexei nr. 1 a Instrucțiunii privind modul de întocmire și prezentare de către bănci a rapoartelor primare în	Se acceptă. Este o eroare de tipar si va fi înlocuit cu cuvîntul „produs creditar”.

la carduri) se indică data înregistrării creditului (overdraft-ului) în bilanțul băncii. În cazul contractelor de tip plafon de creditare/contract cadru, se indică data semnării contractului cu privire la stabilirea limitei de credit, iar pentru fiecare produs creditar oferit în baza plafonului de credit/contractului cadru, se indică data semnării anexei/ acordului adițional la plafonul de credit/contractului cadru în baza căreia apare un nou produs creditar în limita sumei prevăzute de plafonul de creditare/contractul cadru .”;		vederea identificării și supravegherii riscului de credit nr. 54 din 09.03.2016, considerăm că este expusă greșit, or având în vedere că produsele oferite de bănci sunt "produse de credit", produsul urmează a fi – "creditar", dar nu – "creditor".	
„11. În coloana 8 Suma contractului, se indică suma, în moneda specificată în contractul de credit. În cazul creditelor multivalutare, coloana dată se va completa numai pentru creditul acordat în moneda de bază conform contractului de credit, pentru creditele acordate în alte valute decât	Comerțbank	Obiecții sunt la punctul 3), e) din Proiect, se referă la coloana 8 din raport unde nu este clar tratamentul diferit la overdraft-urile nesancționate: "In cazul lipsei unui contract de credit (overdraft-uri nesancționate la carduri), se indică soldul overdraft-ului nesancționat la data de raportare. Pentru overdraft-urile nesancționate se va indica zero."	Se acceptă. Se va reformula și se va indica peste tot ca pentru overdrafturi nesancționate în coloana suma contractului se va indica zero.
	Moldindconbank	Cu privire la noul conținut: „11. În coloana 8 Suma contractului se indică suma, în moneda specificată în contractul de credit. În cazul creditelor multivalutare, coloana dată se va completa numai pentru creditul	Nu se acceptă , deoarece crează confuzie la calcularea „suma creditelor acordate” calculată în baza contractelor.

cea de bază, în coloana respectivă se va indica zero. În cazul lipsei unui contract de credit (overdraft-uri nesancționate la carduri) se indică soldul overdraft-ului nesancționat la data de raportare. Pentru overdraft-urile nesancționate se va indica zero.”; La punctul 16, ultimul aliniat va avea următorul cuprins: „Creditele care îmbină forme de: plasări (overnight și la termen) pentru care a expirat termenul de rambursare stipulat în actul juridic încheiat între părți, acord REPO, plasări-garanții, leasing financiar, angajament de creditare, vor fi clasificate conform caracteristicilor grupelor de conturi menționate mai sus.”;		acordat în moneda de bază conform contractului de credit, pentru creditele acordate în alte valute decât cea de bază, în coloana respectivă se va indica zero. În cazul lipsei unui contract de credit (overdraft-uri nesancționate la carduri), se indică soldul overdraft-ului nesancționat la data de raportare. Pentru overdraft-urile nesancționate se va indica zero.” BC Moldindconbank S.A. atrage atenția că, în cazul liniilor multivalutare, e posibil ca instituțiile financiare să aibă abordări diferite de tratare a sumei contractului. În cazul BC Moldindconbank S.A., suma contractului pentru creditele acordate în altă valută, au o sumă exactă în valuta acordată. Indicarea sumei ”0” prezintă un specific care complică formarea automatizată a raportului, fără a aduce de facto valoare adăugată informației prezentate. Se propune ca noul conținut să fie următorul: „11. În coloana 8 Suma contractului se indică suma, în moneda specificată în contractul de credit. În cazul creditelor multivalutare, <i>coloana dată se va completa după principiile de acordare a creditelor și înregistrare a acestora în aplicația Băncii, specifică fiecărei instituții financiare.</i> În cazul lipsei unui contract de credit (overdraft-uri nesancționate la carduri), se indică soldul overdraft-ului nesancționat la data de raportare. Pentru overdraft-urile nesancționate se va indica zero.”	
d) Punctul 10 va avea următorul cuprins: „10. În coloana 7 Data asumării ...” e) Punctul 11 va avea următorul cuprins:	Ministerul Justitiei	Sbp. 3): lit. d) și e) se vor comasa, deoarece prevăd modificarea unor puncte consecutive;	Se acceptă.

„11. În coloana 8 Suma contractului...”			
La punctul 16, ultimul aliniat va avea următorul cuprins: „Creditele care îmbină forme de: plasări (overnight și la termen) pentru care a expirat termenul de rambursare stipulat în actul juridic încheiat între părți, acord REPO, plasări-garanții, leasing financiar	Asociația Băncilor din Moldova	Urmare a abrogării Legii nr. 59/2005 cu privire la leasing, prin Legea nr. 133/2018, Codul civil nu mai reglementează leasingul în categorii precum: financiar; operațional; barter; compensațional, direct, etc. Respectiv, trimiterea de la art. I, pct. 3 lit (e) a proiectului de hotărâre, pct. 16 a Anexei nr. 1, la "leasing financiar" – nu are nici un temei juridic. Considerăm că referirea urmează a fi făcută generic, la – "leasing".	Nu se accepta E de menționat că în baza IFRS 16 „Contracte de leasing” pct. 61, în evidența contabilă, băncile în calitate de locator trebuie să clasifice fiecare dintre contractele sale de leasing fie ca leasing operațional, fie ca leasing financiar (în planul de conturi fiind rezervată grupa 1530 „Leasing financiar” pentru leasingul acordat – clasificat drept leasing financiar). IFRS 16 a fost aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor al RM Nr. 78 din 30.03.2018 privind acceptarea și publicarea Standardelor Internaționale de Raportare Financiară (publicat în Monitorul Oficial Nr. 142-148 din 04.05.2018, art Nr: 589).
20¹. În coloana 34 Data ultimei renegocieri se indică data ultimei renegocieri, conform noțiunii de “activ renegociat” din Regulamentul cu privire la clasificarea activelor și angajamentelor condiționale. Formatul de prezentare este următor: aaaallzz (Ex.: 20150131). Această coloană se completează doar dacă pentru creditul/angajamentul de	3 MICB	Cu privire la noul conținut: „ 20¹. În coloana 34 Data ultimei renegocieri se indică data ultimei renegocieri, conform noțiunii de “activ renegociat” din Regulamentul cu privire la clasificarea activelor și angajamentelor condiționale. Formatul de prezentare este următor: aaaallzz (Ex.: 20150131). Această coloană se completează doar dacă pentru creditul/angajamentul de creditare au fost modificate termenele de efectuare a plăților expirate”. BC Moldindconbank S.A. atrage atenția asupra faptului că, în opinia Băncii, din punctul de vedere al clasificării activelor, nu există diferență între clasificarea unui activ renegociat și clasificarea unui activ drept prelungit, dar cu restanțe până la 30 zile. În contextul celor menționate, BC Moldindconbank S.A.	Nu se acceptă. Definiția creditului prelungit și renegociat diferă.

creditare au fost modificate termenul de efectuare a plăților expirate.”;		intervine cu propunerea de a nu include coloane noi aferente indicatorului de ”renegociere”, pentru că raportarea separată a negocierii și de prelungirii este dificilă pentru instituțiile financiare și nu afectează esențial procesul de supraveghere.	
g) La punctul 39 primele două propoziții vor avea următorul cuprins: „În coloanele 58-72 Ponderarea la risc 0% / 2% / 4% / 10% / 20% / 35% / 50% / 70% / 75% / 100% / 150% / 250% / 370% / 1000% / Alte ponderi de risc” se indică suma activelor ponderate la risc, în funcție de tipul acestora și de tipul gajului, calculate conform Instrucțiunii cu privire la prezentarea de către bănci a rapoartelor COREP în scopuri de supraveghere, formularul C 07.00 – Riscul de credit, Riscul de credit al contrapărții și tranzacțiile incomplete: Abordarea standardizată privind cerințele de capital (CR SA) – Defalcarea expunerilor totale pe ponderi de risc.”;	Energbank	La punctul 39 (coloanele 58-72) solicităm să precizați: ce coloane din raportul C 07.00 - RISCUL DE CREDIT, RISCUL DE CREDIT AL CONTRAPARTIDEI TRANZACȚIILE INCOMPLETE: ABORDAREA STANDARDIZATĂ PRIVIND CERINȚELE DE CAPITAL (CR SA) urmează a fi reflectate în coloanele 58-72?;	Se acceptă. Se va expune în următoarea redacție: „La punctul 39 primele două propoziții vor avea următorul cuprins: „În coloanele 58-72 Ponderarea la risc 0% / 2% / 4% / 10% / 20% / 35% / 50% / 70% / 75% / 100% / 150% / 250% / 370% / 1000% / Alte ponderi de risc” se indică suma activelor care se ponderează la risc, în funcție de tipul acestora și de tipul gajului, calculate conform Instrucțiunii cu privire la prezentarea de către bănci a rapoartelor COREP în scopuri de supraveghere, formularul C 07.00 – Riscul de credit, Riscul de credit al contrapărții și tranzacțiile incomplete: Abordarea standardizată privind cerințele de capital (CR SA) – Defalcarea expunerilor totale pe ponderi de risc (Coloana 200 – Valoarea expunerii).”;
	Eximbank	Cu referire la punctul 39, solicităm a fi indicată periodicitatea de raportare a coloanelor 58-72, deoarece atribuirea ponderilor la risc conform raportul C 07.00 din pachetul COREP are loc cu o periodicitate lunară (la sfârșitul fiecărei luni), pe când raportul ORD 3.17 se raportează atât pe bază lunară, cât și cea zilnică.	Nu se accepta. Periodicitatea de raportare este deja specificată, si anume conform prevederilor actuale aceste coloane se completează doar pentru situația din ultima zi a lunii în baza soldurilor creditului/angajamentului de creditare de la data respectivă, iar în cazul unui nou instrument de creditare,

			coloana dată se completează în ziua apariției acestuia, cu ajustarea lunară.
h) La punctul 41¹, primul aliniat va avea următorul cuprins: “41¹. În coloana 108 Codul grupului se specifică toate codurile de identificare a grupurilor de persoane aflate în legătură sau de persoane individuale (persoane fizice și/sau juridice care nu fac parte dintr-un grup de persoane aflate în legătură) din care face parte fiecare debitor. Codul se indică pentru fiecare expunere, astfel încât pentru toate expunerile unei persoane sau unui grup de persoane se va utiliza același cod al grupului. Determinarea grupului persoanelor aflate în legătură se va efectua în baza prevederilor Regulamentului cu privire la expunerile “mari”. Codul atribuit grupurilor prezentate în raportul COREP „C 27.00 – Identificarea contrapărții” trebuie să fie identic părții	Eximbank	La punctul 41 ¹ prima frază propunem a înlocui cuvântul “... se specifică...” cu “... reflectă ...”. Astfel, redacția punctului 41 ¹ va fi următoarea: „Codul grupului reflectă toate codurile de identificare a grupurilor de persoane aflate în legătură sau de persoane individuale (persoane fizice și/sau juridice care nu fac parte dintr-un grup de persoane aflate în legătură) din care face parte fiecare debitor. Codul se indică pentru fiecare expunere, astfel încât pentru toate expunerile unei persoane sau unui grup de persoane se va utiliza același cod al grupului. Determinarea grupului persoanelor aflate în legătură se va efectua în baza prevederilor Regulamentului cu privire la expunerile “mari”. Codul atribuit grupurilor prezentate în raportul COREP „C 27.00 – Identificarea contrapărții” trebuie să fie identic părții numerice a codului aceluiași grup raportat conform prezentei instrucțiuni și nu poate varia de la o perioadă la alta.”	Se acceptă. Se va înlocui cuvântul „se specifică” cu „se reflectă”
	Energbank	la punctul 41 ¹ (coloana 108 Codul grupului) solicităm printr-un exemplu de a explica modul de raportare a codului grupei în coloana 108 în cazul în care grupa de persoane aflate în legătură sau de persoane individuale (persoane fizice și/sau juridice care nu fac parte dintr-un grup de persoane aflate în legătură fac parte din diferite grupe. În cazul în care în coloana 108 vor fi raportate mai multe numerice a grupurilor vă rugăm să specificați în ce mod vor fi separate acestea (ex.: prin virgulă, spațiu, bare, etc.);	Se acceptă. Prima propoziție se completează cu textul „codurile fiind separate prin spațiu” Exemplu: GBR944331 GBR944332 GBR944333
	Moldova-Agroindbank	art. 41 ¹ solicită să se prezinte „toate codurile de identificare a grupurilor de persoane aflate în	

numerice a codului aceluiași grup raportat conform prezentei Instrucțiuni și nu poate varia de la o perioadă la alta.”;		legătură” - considerăm că sintagma „toate” aduce ambiguitate și induce spre idea că un debitor aflat în 2 grupuri (de ex: o persoană fizică poate constitui un grup aparte, prin prisma relațiilor de rudenie și, totodată, poate fi membru prin poziția deținută în cadrul unui grup al entității juridice) urmează să dispună de 2 coduri în celula "Cod grup", deși textul nu menționează nimic despre cum aceste coduri urmează să fie separate. Dacă intenția BNM este de a prezenta mai multe coduri, textul trebuie completat cu detalii aferente procesului de completare, inclusiv limite în contextul în care prin prisma relațiilor de rudenie grupurile persoanelor fizice pot fi relativ extinse ca număr;	
j) La punctul 41⁴, după textul „(dobândă, comisioane, alte cheltuieli aferente creditelor)”, se completează cu următorul text: „, , cheltuielile aferente deprecierei, amortizării și impozitului pe venit (EBITDA). Completarea coloanei 99 este obligatorie pentru fiecare debitor, atât în raportul zilnic cât și în cel lunar.”; 41⁶. În coloana 113 Venitul net lunar al debitorului se va indica, în cazul persoanelor fizice, venitul net mediu lunar al debitorului (și a co-	Eximbank	Cu referire la punctul 41⁶, dat fiind faptul că veniturile angajaților băncii este o informație sensibilă și poartă un caracter confidențial în raport cu executorul/executorii raportului ORD 3.17, propunem ca informația privind veniturile acestora să nu fie completată cu valoare numerică (de exemplu "NF").	Nu se acceptă. Din perspectiva asigurării unui tratament echitabil al angajaților băncii față de alți debitori ai băncii, este necesar ca datele acestora să nu primească un tratament diferit.
	Moldova-Agroindbank	pentru a asigura sinergia dintre redacția art. 41⁶ și art. 41⁴(deja existent în instrucțiunea actuală) considerăm că textul "pentru cel puțin ultimele 6 luni cu caracter oficial (pentru care există dovezi documentare)" urmează să fie exclus, mai ales că băncile, conform politicilor și normelor interne, pentru anumite produse de credit, pot utiliza perioade mai mici de analiză a veniturilor clienților persoane fizice la examinarea tranzacțiilor de credit; În contextul în care debitorii problematici (neperformanți/in default) pot fi reticenți la	Se acceptă parțial. Analiza venitului pentru cel puțin 6 luni va fi exclus. Totodată, pentru a evita posibila volatilitate sezonieră și pentru o prezentare mai actuală a veniturilor, dar și pentru a asigura intercomparabilitatea indicatorului, se va raporta venitul mediu al debitorului pentru cel mult ultimele 12 luni. Se acceptă

debitorului dacă este prevăzut în contract) pentru cel puțin ultimele 6 luni cu caracter oficial (pentru care există dovezi documentare) utilizat la acordarea creditului, iar în cazul persoanelor juridice – profitul net mediu lunar, până la deducerea cheltuielilor de deservire a creditului/creditelor (dobândă, comisioane, alte cheltuieli aferente creditelor), cheltuielilor aferente deprecierii, amortizării și impozitului pe venit (EBITDA). Indicatorul se va actualiza cel puțin la parvenirea informației actualizate privind venitul debitorului - pentru persoane fizice, și anual, la prezentarea situațiilor financiare de către debitor - pentru persoane juridice, precum și în cazul altor modificări ale venitului. Nu se includ veniturile altor membri ai familiei debitorului și/sau veniturile fidejutorului, cu		prezentarea situațiilor financiare, considerăm că art. 41⁶ sintagma „și anual, la prezentarea situațiilor financiare de către debitor - pentru persoane juridice” urmează a fi substituită cu „la recepționarea situațiilor financiare anuale”, fapt ce va permite actualizarea indicatorului la recepționarea de către bancă a situațiilor financiare în regim centralizat de la Biroul Național de Statistica (prin intermediul Biroului Istoriilor de Credit);	La art.41⁶ sintagma „ și anual, la prezentarea situațiilor financiare de către debitor” urmează a fi substituită cu „ și la recepționarea situațiilor financiare anuale”.
	MICB	La momentul actual Banca Națională solicită raportarea indicatorului <i>Raportul serviciul datoriei/Total venit (DSTI)</i>, precum și a indicatorului <i>Venitul net lunar al debitorului</i>. Esența acestor 2 indicatori este aceeași. Atragem atenția asupra faptului că, pentru calculul <i>Venitului net lunar al debitorului – persoană juridică</i>, este solicitată utilizarea unor date care nu sunt prezentate în situațiile financiare ale debitorului (amortizarea). Băncile trebuie să solicite suplimentar de la debitor prezentarea acestei informații. În acest context, se propune ca, pentru persoanele juridice, venitul net lunar al debitorului să fie prezentat doar pentru debitorii care au o expunere mai mare de 5 mil. MDL (sau indicatorul să fie transferat în ORD 3.18 Situația financiară a debitorilor mari).	Se acceptă parțial Art. 1. alin.3), lit.j) din Proiectul HCE se reformulează după cum urmează „j) La punctul 41⁴ , după textul „ (dobândă, comisioane, alte cheltuieli aferente creditelor)”, se completează cu următorul text: „ și impozitului pe venit. Completarea coloanei 99 este obligatorie pentru fiecare debitor, atât în raportul zilnic cât și în cel lunar.”; Totodată, cu scopul de a asigura o abordare prudentă asupra analizei veniturilor clienților și de a avea o imagine clară asupra întregului portofoliu, este necesar de a obține datele inclusiv de la clienții față de care expunerea băncii este mai puțin semnificativă. Urmare completării raportului cu câteva coloane noi și ținând cont de comentariile băncilor, art. 41⁶ se expune în următoarea redacție: ”41⁶. În coloana 114 Venitul net lunar al debitorului se va indica, în cazul persoanelor
	FinComBank	De asemenea, Vă informăm (Cu referire la pct. 41⁶, Coloana 113 Venitul net lunar al debitorului, utilizat pentru persoanelor juridice - Profitul net mediu lunar, până la deducerea cheltuielilor de deservire a creditului/creditelor (dobânda, Comisioane, alte cheltuieli aferente creditelor), cheltuielilor aferente deprecierii, amortizării și impozitului pe venit (EBITDA) că forma nouă al rapoartelor financiare (în	

excepția cazurilor existenței co-debitorului.;		vigoare din 31.12.2020) nu prevede informația cu privire la amortizare. În cazul dat, va fi problematică recepționarea/ solicitarea informației suplimentare de la debitori.	fizice, venitul net mediu lunar al debitorului (și a co-debitorului dacă este prevăzut în contract) pentru ultimele 6 luni disponibile, dar nu mai mult de 12 luni până la depunerea cererii pentru credit, cu caracter regulat și oficial (pentru care există dovezi documentare) utilizat la acordarea creditului, iar în cazul persoanelor juridice – profitul net mediu lunar, până la deducerea cheltuielilor de deservire a creditului/creditelor (dobândă, comisioane, alte cheltuieli aferente creditelor) și impozitului pe venit.
	ProCredit Bank	Informația data nu este disponibilă în core-banking. Până la colectarea informației necesare Banca solicită acordul de a raporta profitul net. Informația dată nu este disponibilă în core-banking. Până la colectarea informației necesare Banca solicită acordul de a raporta indicatorul conform instrucțiunii curente.	
	Energbank	Cu referire la modificările propuse pentru punctul 41 ⁴ Serviciul datoriei/Total venit (DSTI) (coloana 111) și punctul nou 41 ⁶ Venitul net lunar al debitorului (coloana 113), menționăm că persoanele juridice prezintă băncii situația financiară completată conform anexelor la SNC "Prezetarea situațiilor financiare „ (aprobat de Ministerul Finantelor al RM). Totodată, situația de profit și pierderi conține Indicatorul "profit (pierdere) până la impozitare" include concomitent indicatorii de depreciere și amortizare. Astfel, indicatorul EBITDA nu poate fi calculat din motiv că articole contabile "amortizarea" și „deprecierea" în situațiile financiare nu se indică separat, ele pot fi aflate numai din borderoul soldului conturilor (care nu este obligatoriu de a fi prezentat de agenți economici). Reieșind din cele expuse, venim cu o sugestie de a lăsa în vigoare versiunea actuală, și anume: "în cazul persoanelor juridice - de profitul net mediu lunar, fără a fi deduse cheltuielile de deservire a creditului/creditelor (dobândă, comisioane, alte cheltuieli aferente creditelor)" sau de a expune un	

		indicator care este utilizat în forma situațiilor financiare aprobată de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova.	
41 ⁷ . În coloana 114 Valoarea de piață a garanției se indică valoarea gajului din ultimul raport de evaluare. Aceasta se va reflecta în lei moldovenești sau recalculată în lei moldovenești cu utilizarea cursului oficial și va fi reflectat obligatoriu doar pentru creditele acordate persoanelor fizice din ramura 15 – credite acordate pentru procurarea/construcția imobilului – conform caracteristicilor grupei de conturi 1440.;	Eximbank	Cu referire la punctul 41 ⁷ comparând conținutul acestuia în partea ce ține de caracterul obligatoriu al raportării informației în Coloana 114, cu informația din tabelul din Anexa 1, se observa că în cea din urmă în Coloana "Obligativitatea raportării" este inserată valoarea "NU". Astfel, solicităm a preciza care ar fi totuși caracterul obligativității de completare a acestei coloane.	Se acceptă. Va fi modificat în coloana 114 obligativitatea în „Da – pentru credite PF din ramura 15”.
	Moldova-Agroindbank	În contextul în care BNM recomandă efectuarea actualizării valorilor de piață a bunurilor gajate, în baza analizelor interne, pentru bunurile omogene (apartamente), urmează a fi definitivat dacă în art. 41 ⁷ prin completare, după sintagma „raport de evaluare" cu detalii: „elaborate de o companie de evaluare externă", „elaborate de către Bancă în scop de monitorizare" sau ambele variante specificate; art. 41 ⁷ stipulează prezentarea valorii de piață, însă nu este menționat cum va fi prezentată valoarea, în cazul în care aceasta asigură 2 sau mai multe credite. Astfel, se propune adăugarea sintagmei „se va reflecta proporțional expunerilor asigurate" sau „se va indica suma deplină pentru fiecare obligațiune garantată";	Se acceptă Textul va fi expus după cum urmează: „41 ⁷ În coloana 115 Valoarea de piață a garanției se indică valoarea de piață a bunului imobil care reprezintă obiectul gajului, conform ultimului raport de evaluare elaborat de un evaluator independent și deținut de bancă. În cazul în care imobilul este gajat pentru două sau mai multe credite/angajamente de creditare, valoarea acestuia se divizează proporțional pe aceste credite, în funcție de soldul creditelor la data raportării, astfel ca valoarea gajului să nu se dubleze. În cazul imposibilității aplicării formulei de repartizare propuse, băncile pot utiliza și alte formule de repartizare a valorii de piață a garanției, în cazul în care astfel de situații sunt prevăzute (în procedurile interne, în contractul de credit, contractul de gaj etc.). Valoarea raportată se reflectă în lei moldovenești sau se recalculează în lei
	Comerțbank	Obiecții sunt la punctul 3), k) din Proiect, care se referă la coloana 114 din raport unde nu este descris mecanismul reflectării valorii de piață a garanției în cazul când un gaj imobil servește drept garanție la 2 sau mai multe credite (proporțional sau integral).	

	ProCreditBank	Conform politicii Băncii, valoarea de piață a garanției este reevaluată anual de către specialistul evaluare gaj. Valoarea de piață a garanției conform ultimului raport de evaluare este disponibilă doar până în momentul reevaluării interne a gajului.	moldovenești cu utilizarea cursului oficial și se raportează obligatoriu pentru creditele acordate persoanelor fizice din ramura 15 – credite acordate pentru procurarea/construcția imobilului – conform caracteristicilor grupei de conturi 1440. Adicional, banca poate raporta indicatorul și pentru alte credite.”
	Energbank	La punctul 41 ⁷ (coloana 114 Valoarea de piață a garanției) se indică valoarea gaj-ului din ultimul raport de evaluare. În acest context, este necesar de a concretiza: valoarea de piață urmează a fi luată din raportul de evaluare întocmit de un evaluator independent sau din orice raport deținut de bancă, inclusiv de evaluare efectuată de bănci în cadrul monitorizărilor periodice;	
	Asociația Băncilor din Moldova	La art. I, pct. 3 lit (k) a proiectului de hotărâre: sintagma – „valoarea gajului din ultimul raport de evaluare.” din proiectul pct. 41 ⁷ a Anexei nr. 1, considerăm că este expus neclar. Conform articolului 678 Cod civil, care reglementează evaluarea obiectului ipotecii, prevede că Valoarea de piață și de înlocuire a obiectului ipotecii trebuie să fie stabilită printr-un raport de evaluare întocmit de către un evaluator, în conformitate cu legislația privind activitatea de evaluare. La încheierea contractului de ipotecă, băncile indică în contract - valoarea de piață și de înlocuire a obiectului ipotecii, stabilită prin raportul de evaluare prezentat de potențialul client al băncii. Potrivit legislației civile, raportul de evaluare este necesar doar la etapa încheierii contractului de ipotecă, clientul nemaiaivând careva obligații de a prezenta alte rapoarte de evaluare în privința aceluiași obiect al ipotecii pe toată durata contractului de ipotecă. Prin urmare, sintagma - „valoarea gajului din ultimul raport de evaluare”	

		urmează a fi expusă astfel – „valoarea de piață a obiectului gajului conform raportului de evaluare deținut de bancă.”	
41⁸. În coloana 115 Raportul credit/ Valoare (LTV) se indică raportul dintre soldul creditului (echivalentul în lei) și valoarea de piață a gajului în MDL, exprimat în %. Indicatorul se calculează și se raportează obligatoriu doar pentru creditele acordate persoanelor fizice din ramura 15 – credite acordate pentru procurarea/construcția imobilului – conform caracteristicilor grupei de conturi 1440, iar valoarea de piață a gajului se preia din ultimul raport de evaluare. Acest indicator urmează a fi recalculat odată cu modificarea contractului de gaj.;	Energbank	La punctul 41 ⁸ (coloana 115 Raportul credit/ Valoare (LTV)) necesită o concretizare: valoarea de piață urmează a fi luată din raport de evaluare întocmit de un evaluator independent sau din orice raport deținut de bancă, inclusiv de evaluare efectuată de bancă în cadrul monitorizărilor periodice și exemplu de calcul în cazul în care un bun este gajat pentru două sau mai multe credite/angajamente de creditare.	Comentariu. În coloana 114 Valoarea de piață a garanției se va indica că se referă la raportul de evaluare întocmit de un evaluator independent, iar valoarea garanției este distribuită proporțional pe credite (a se vedea comentariul precedent).
	Moldova-Agroindbank	În contextul în care indicatorul din coloana 115 Raport credit / Valoare (LTV) urmează a fi recalculate exclusiv la modificarea contractului de gaj consideram că sintagma „valoarea de piață a gajului în MDL”, urmează a fi substituită cu „valoarea de gaj stabilită în contractul de gaj, în MDL” sau cerința de actualizare urmează a fi corelată cu modificarea valorii de piață a garanției indiferent dacă aceasta conduce sau nu la modificarea contractului de gaj (valorii de gaj) — de ex. cazurile de monitorizare menționat anterior;	Se acceptă. Se propune următoarea formulare a pct.41⁸: „41⁸ În coloana 117 Raportul dintre credite și garanții (LTV) se indică raportul, exprimat în %, dintre soldul creditului (echivalentul în lei) și valoarea imobilului gajat, care este definită ca fiind echivalentul în lei a celei mai mici dintre următoarele două valori: 1) valoarea de piață a imobilului gajat - valoarea de piață estimată în ultimul raport de evaluare deținut de bancă în sensul Regulamentului nr. 111/2018 cu privire la tratamentul riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate (valoarea raportată în col. 114); 2) prețul imobilului gajat - prețul imobilului, specificat în contractul de vânzare-cumpărare (dacă există un asemenea contract cu o vechime nu mai mare de 6 luni) a bunului respectiv.
	Asociația Băncilor din Moldova	La art. I, pct. 3 lit (k) al proiectului de hotărâre: sintagma - "iar valoarea de piață a gajului se preia din ultimul raport de evaluare", din proiectul pct. 41 ⁸ al Anexei nr. 1, considerăm că este expusă neclar. Argumentele sunt cele expuse la punctul de mai sus. Propunem expunerea în următoarea variantă: "iar valoarea de piață a obiectului gajului se preia din raportul de evaluare deținut de bancă". La același punct, urmează a fi modificată și sintagma: "a fi recalculat odată cu modificarea contractului de gaj".	

		Această sintagmă se referă la - raportul dintre soldul creditului și valoarea de piață a obiectului gajului. Conform acestei sintagme se înțelege că orice modificare a contractului de gaj, care spre exemplu ar consta și în prelungirea termenului de valabilitate a obligației garantate, ar atrage obligația Băncii de a recalcula valoarea LTV, ceea ce ar fi injust. Recalcularea valorii LTV – poate avea loc doar dacă este modificată în contractul de gaj valoarea de ipotecă stabilită inițial, la semnarea contractului. Respectiv, sintagma: "a fi recalculat odată cu modificarea contractului de gaj" urmează a fi expusă astfel - "a fi recalculat odată cu modificarea în contractul de gaj a valorii de piață a obiectului gajului".	În cazul în care imobilul este gajat pentru două sau mai multe credite/angajamente de creditare, valoarea imobilului se divizează proporțional pe aceste credite, în funcție de soldul creditelor la data raportării, astfel ca valoarea gajului să nu se dubleze. Indicatorul se calculează și se raportează obligatoriu pentru creditele acordate persoanelor fizice din ramura 15 – credite acordate pentru procurarea/construcția imobilului – conform caracteristicilor grupei de conturi 1440. Indicatorul se recalculează odată cu modificarea valorii de piață a garanției în baza unui raport de evaluare emis de o companie de evaluare independentă. Adicional, banca poate raporta indicatorul și pentru alte credite.”
41⁹. În coloana 116 Perioada de grație (număr de luni) se indică numărul de luni întregi acordate drept grație la rambursare, exprimată în număr de luni întregi.”; a) Punctele 21 – 41⁵, care făceau trimitere la coloanele 34 – 100, acum fac trimitere la coloanele în 35 – 112; b) La punctul 42, referința la coloana 101 se	FinComBank	Pentru evitarea unei interpretări echivoce solicitînd respectuos ghidarea în vederea Calculului corect al perioadei de grație (cu referire la pct 41⁹. În coloana 116 perioada de grație (număr de luni)) și anume de exemplu: Pentru creditele acordate agricultorilor cu temenul de rambursare mai mare de un an, perioada de gratie prevăzută pentru fiecare an. De exemplu, plățile creditului sunt efectuate în lunile septembrie-decembrie, perioada de grație este pentru lunile ianuarie - august, 3 ani consecutivi, total 24 de luni. Cum se efectuează calculul perioadei de grație în cazul dat? În acest caz reiese că perioada de grație este de 24 de luni, deși temenul total al creditului este de 36 luni. Se poate crea impresia că pentru creditul dat cu temenul de 36 luni, perioada de achitare se efectuează doar în ultimele 12 luni. Care	Se acceptă. Prima propoziție se va expune în următoarea redacție „În coloana 118 Perioada de grație (număr de luni) se indică cea mai mare perioadă de luni consecutive acordate drept grație la rambursare principalului, exprimată în număr de luni întregi. Dacă perioada de grație este mai mică de 15 zile, aceasta nu se va lua în calcul la numărul de luni acordate drept grație. Această coloană nu va suferi modificări pe toată durata de viață a creditului, cu excepția cazului când se semnează un acord adițional la contractul de credit care acordă o perioadă de grație mai mare, urmînd a fi raportată cea mai mare

substituie cu referința la coloana 117;		va fi metodologia de calcul corectă pentru exemplul dat.	perioadă de grație conform ultimelor modificări.”
	Energbank	e) La punctul 41 ⁹ (coloana 116 Perioada de grație (număr de luni)) se indică numărul de luni întregi acordate drept grație la rambursare, exprimată în număr de luni întregi.". Este necesar de a explica la care plăți se referă acordarea perioadei de grație (toate plățile/numai la corpul creditului/ numai la dobinzi, etc.).	
	Moldova-Agroindbank	art. 41 ⁹ necesită detalieri adiționale a noțiunii de perioadă de grație, și anume dacă aceasta se referă exclusiv la principal sau și la dobândă, respectiv dacă se referă la ambele ce număr de luni urmează a fi prezentat în cazul "în care perioada de grație oferită la principal sau la dobândă diferă. Totodată, nu este detaliat dacă această coloana urmează a suferi modificări pe parcursul diminuării perioadei de grației în sensul raportării descrescătoare a lunilor precum și la expirarea perioadei de grație, precum și modul de completare în cazul creditelor pe termen mai mare de 1 an, care beneficiază de perioade de grație în fiecare an, corelate cu ciclicitatea activității economice (de ex: sectorul agricol, în special gospodăriile țărănești);	
	Asociația Băncilor din Moldova	La art. I, pct. 3 lit (k) al proiectului de hotărâre: sintagma - "exprimată în număr de luni întregi." din proiectul pct. 41 ⁹ al Anexei nr. 1, considerăm că este expusă neclar. Potrivit articolului 384 Cod civil, termenul se instituie prin indicarea unei date calendaristice, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și sigur că se va produce. În acest sens indicăm că, perioada acordată de bănci clienților drept grație la rambursarea plăților pe contractele	

		de credit, nu neapărat sunt exprimate în - număr de luni întregi, dar poate fi o anumită dată calendaristică care nu neapărat poate să formeze o perioadă de luni întregi. Respectiv, conținutul pct. 419 al Anexei nr. 1 urmează a fi reformulat, referirea urmând să fie făcută la o anumită perioadă, dar nu la luni întregi.	
	ProCreditBank	1. Urmează a fi considerată ca perioadă de grație și perioada de moratoriu (în care nu se așteaptă nici o plată conform graficului de achitare)? 2. Solicităm definirea mai detaliată pentru acest câmp, mai exact conform căreia din definițiile de mai jos urmează a fi raportată informația: a. Perioada de grație totală conform graficului de achitare (suma tuturor perioadelor de grație conform graficului de achitare) b. Perioada de grație activă la moment (de la data raportării până la următoarea achitare) c. Perioada totală de grație activă la momentul raportării (Perioada de grație activă la moment de la data ultimei achitări până la următoarea achitare) d. Perioada de grație din data debursării până la data primei achitări conform graficului de achitare.	
2) Tabelul din Anexa nr.1 va avea următorul cuprins:	Moldindconbank	Suplimentar, se propune să fie oferită o detaliere mai amplă pentru coloana 14 "Tipul principal de asigurare" și în special pentru descrierea literelor E,F,G. (1) Din categoria bunurilor imobile cu destinație locative fac parte și terenurile pe care sunt amplasate sau urmează a fi amplasate construcții. În acest caz nu este clar cum trebuie clasificat lotul pomicol și construcțiile amplasate (căsuțele de vacanță). (2) Pentru o tratare corectă și unică de către Băncile comerciale propunem să fie oferită o detaliere mai	Se acceptă. Punctul 17, la final se va completa cu încă un alineat, care va avea următorul cuprins: „Cu referire la bunurile imobile, la determinarea tipului de garanție, banca va ține cont de următoarele: (1) la categoria bunurilor imobile cu destinație locativă se referă încăperile locative (apartamente, camera în cămin), case individuale de locuit și alte locuințe ocupate de proprietari sau de

		amplă, fie specificat conform căror criterii/Legi/Regulament urmează de efectuat determinarea tipului de asigurare. (3)	locatarii locuințelor; (2) la categoria terenurilor se referă loturile de teren fără construcții înregistrate în Registrul bunurilor imobile cu destinație pentru construcții, agricol, grădină, teren neproductiv, lot pomicol, destinație specială, teren amenajat, teren cu modul de folosință cale de comunicație, teren cu modul de folosință fondul forestier, teren cu modul de folosință fondul apelor, teren cu modul de folosință pentru exploatare miniere; (3) la categoria bunurilor imobile cu destinație comercială se referă restul bunurilor imobile ce nu sunt menționate la subpct. (1), (2), inclusiv blocurile locative, plantațiile multianuale înregistrate în Registrul bunurilor imobile.”
II. Obiecții și propuneri de ordin general			
	ProCreditBank	Adițional la modificările menționate în proiect, solicităm extinderea numărului maxim de caractere admise până la 500 caractere.	Comentariu. În proiectul HCE a fost prevăzută extinderea până la 500 caractere a câmpurilor care se referă la Denumirea /Numele, prenumele persoanei, conform solicitărilor anterioare ale băncilor.
	Moldindconbank	BC Moldindconbank S.A. intervine cu propunerea de a revizui lista de 117 coloane, în vederea identificării faptului, dacă acestea sunt esențiale procesului de raportare și, în limitele posibilităților, să fie redus volumul raportului. Spre exemplu, prezentarea informațiilor solicitate în cele 117 coloane, pentru un portofoliu de cca 50.000 înregistrări necesită un efort semnificativ din partea instituțiilor financiare pentru a genera, transmite, procesa și stoca zilnic un astfel de volum de date. De	Nu se acceptă. Informațiile solicitate sunt necesare pentru procesul de supraveghere. Adițional, este prevederea ca BNM să verifice datele prezentate de banci la BIC. Articolul 44 din Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei nr. 548-XIII din 21.07.1995 precum și articolul 17(2) din Legea nr. 122 din 29.05.2008 privind birourile istoriilor de

		asemenea, prezentarea și prelucrarea informației aferente unor coloane specifice nu afectează esențial procesul de supraveghere. În acest sens, se menționează coloanele: - Numărul contractului - Tipul deprecierilor conform SIRF - Acordul subiectului istoriei de credit - Informație privind istoriile de credit - Numărul contului BIC - Codul sucursalei - Cod răspundere - Cod tip organizare - Cod țară - Tip reședință - Număr fax - Cod poștal de domiciliu - Alte câmpuri fără valoare adăugată, preluate din raportul Biroului istoriilor de credit - Denumire deplină a persoanei juridice - Persoane juridice reorganizate - Overdraft nesanționat etc.	credit, respectiv toate coloanele sunt necesare.
	Moldindconbank	BC Moldindconbank S.A. intervine cu recomandarea de a procesa datele esențiale aferente portofoliilor de credite obținute și prezentarea unor serii de date, în primă instanță simple, pentru a putea fi analizate de instituțiile financiare care participă la crearea bazei de date.	Nu se accepta. Sistemul informatic în care băncile raportează informații aferent riscului de credit este destinat în primul rând utilizării în scop de supraveghere. Totodată, o serie de informații sunt publicate pe pagina web oficială a BNM.
	Moldindconbank	La momentul actual, o parte din datele necesare completării Raportului ORD 3.17 <i>Raportul cu privire la portofoliul de credite acordate și angajamentele de creditare asumate</i> sunt introduse/verificate în	Nu se acceptă. Stabilirea semnificațiilor erorilor admise de bănci, este un proces separat de instrucțiunea de raportare, gravitatea

		sistemele informatice manual, ceea ce poate genera apariția unor erori. Astfel, pot apărea erori nesemnificative care sunt specifice unui volum imens de date prelucrate (spre exemplu: raportarea specifică a numărului contractului în cazul liniilor de credit multivalutare, raportarea specifică a sumei contractului în cazul liniilor de credit multivalutare). BC Moldindconbank S.A. intervine cu propunerea de a stabili un prag de toleranță față de erorile nesemnificative, în dependență de numărul și volumul erorilor sau coloanele afectate. Acest aspect corespunde principiilor de supraveghere europene, care presupun că aspectul legat de erori este abordat în cazul în care Raportul conține probleme <u>semnificative</u> privind calitatea datelor.	erorilor fiind evaluată în procesul de supraveghere bancară.
	Moldindconbank	În cadrul proiectelor de supraveghere bancară similare, utilizate în practica altor state, se utilizează principiul pragului de semnificație, care presupune că 20% din numărul contractelor de credite reprezintă peste 80% din volumul portofoliului de credite. În contextul celor menționate, în unele state ale comunității europene, se raportează doar creditele ale căror sold depășesc un anumit prag (spre exemplu, 300.000 EUR). În acest context, se propune raportarea tuturor creditelor deținute de persoanele juridice și doar creditele persoanelor fizice, începând de la o sumă specificată a creditului, spre exemplu de la 100.000 MDL. Celelalte credite ale persoanelor fizice să fie prezentate în valori agregate.	Nu se acceptă. Registrul riscului de credit a fost elaborat în scopul acumulării fiecărui credit în parte în scop de supraveghere.
	Moldindconbank	Modificările instrucțiunii și a modelului <i>Raportului cu privire la portofoliul de credite acordate și angajamentele de creditare asumate</i> presupun un volum semnificativ	Se acceptă parțial. Termenii vor fi revizuiți în dependență de data aprobării hotărârii.

		de lucru din partea angajaților departamentelor IT ale instituțiilor financiare, precum și din partea partenerilor băncilor, responsabili de actualizarea formularelor de raportare și algoritmilor de generare a datelor. Perioada de timp acordată Băncilor pentru conformare la noile modificări nu este suficientă (Se solicită raportarea conform modelului nou, începând cu 01 august 2021). Se solicită extinderea termenului pentru ajustarea formularului de raportare, cu raportare în baza modelului nou începând din data de 30.06.2022.	
	Ministerul Justiției	În denumire și dispoziția propriu-zisă de modificare textul „nr. 54 din 09.03.2016” se va substitui cu textul „nr. 54/2016, în corespundere cu art. 42 alin. (5) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.	Se acceptă.
	Ministerul Justiției	Din clauza de adoptare se vor exclude cuvintele „și completările”, deoarece, potrivit art. 62 alin. (1) din Legea nr. 100/2017, accețiunea termenului „modificarea” cuprinde și completarea actelor normative.	Se acceptă.
2. Prezenta Hotărâre intră în vigoare la data de 1 august 2021. Prima prezentare a rapoartelor modificate conform prevederilor prezentei hotărâri se va efectua după cum urmează: rapoartele zilnice – începând cu 1 august 2021, iar rapoartele lunare – pentru luna august 2021;	FinComBank	Cu referire la pct 2 „Prezenta hotărâre intră în vigoare la data de 01 august 2021. Prima prezentare a rapoartelor modificate conform prevederilor prezentei hotărâri se va efectua după cum urmează rapoartele zilnice -începînd cu 1 august 2021, iar rapoartele lunare – pentru luna august 2021” solicitam respectuos prelungirea termenului de raportare „Prima prezentare a rapoartelor modificate conform prevederilor prezentei hotărâri se va efectua după cum urmează rapoartele zilnice -începînd cu 1 ianuarie 2022 iar rapoartele lunare - pentru luna ianuarie 2022”, din motiv că în prezent Sistemul Informațional al Băncii nu dispune de toate	Se acceptă. Termenii au fost revizuiți. Astfel, prima prezentare a rapoartelor modificate conform prevederilor prezentei hotărâri se va efectua după cum urmează: rapoartele zilnice –pentru situația din 1 septembrie 2022 , iar rapoartele lunare – pentru luna august 2022;

		cîmpurile necesare pentru întocmirea raportului modificat și respectiv aceste date nu pot fi colectate rapid. Pentru implementarea cîmpurilor noi este necesar de întocmit și de înaintat sarcini tehnice către compania externă care furnizează Serviciile de întreținere și îmbunătățire a soft-ului automatizat al bancii, ulterior este necesar de testat și verificat sarcinile executate după care - de completat cîmpurile noi cu informațiile solicitate. Aceasta implica un volum de muncă enorm și complex care necesită timp suplimentar.	
	Moldova-Agroindbank	În contextul tuturor modificărilor operate și celor enunțate mai sus, considerăm că termenul planificat de BNM pentru implementare este unul prea restrâns i urmează a fi extins, astfel încât raportarea zilnică să înceapă cu 01.10.2021, respectiv lunar, începând cu 31.10.2021, pentru a permite efectuarea automatizării și testarea corectitudinii generării datelor în formatul nou	
	Energbank	cu referire la pct.2 propunem de a extinde timpul intrării în vigoare a hotărîrii în cauză, precum și extinderea termenului primei raportări (respectiv și a rapoartelor lunare) conform modificărilor propuse în actul normativ, din considerentul complexității procesului de ajustare a tabelelor de raport cu modificările care urmează a fi introduse în Instrucțiunea privind modul de întocmire și prezentare de către bănci a rapoartelor primare în vederea identificării și supravegherii riscului de credit, aprobată prin Hotărîrea comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.54 din 09.03.2016 (volumul mare de completare/modificare a tabelelor de raport, acțiunile care trebuie întreprinse de	

		părțile implicate în proces de ajustare a procesului de raportare din cadrul Băncii, precum și testarea procesului de raportare).	
	BCR Chișinău	Deoarece întocmirea Raportului zilnic ORD317 este automatizată, iar modificarea structurii acestuia presupune dezvoltări suplimentare în sistemul informatic, se propune intrarea în vigoare a hotărârii pentru o perioadă mai târzie, cel puțin începând cu luna septembrie. Termenul propus în proiect este prea restrâns pentru a reuși dezvoltarea, testarea și implementarea acestuia, totodată având în vedere că noua versiune a formularului se afla încă în proces de aprobare.	
	Ministerul Justiției	Sbp. 3): la lit. c), d), e), h) și i) se vor evidenția numărul și denumirea coloanelor completarea cărora se explică în normele respective, pentru respectarea stilului de redactare a prevederilor;	Se acceptă
La punctul 41 ⁴ , după textul „(dobândă, comisioane, alte cheltuieli aferente creditelor)”, se completează cu următorul text: „, cheltuielile aferente deprecierei, amortizării și impozitului pe venit (EBITDA). Completarea coloanei 99 este obligatorie pentru fiecare debitor, atât în raportul zilnic cât și în cel lunar.”;	Ministerul Justiției	la lit. j) cuvintele „următorul text” se vor substitui cu cuvântul „textul”, în corespundere cu terminologia utilizată în actele de modificare;	Se acceptă.

Se completează cu punctul 41 ⁶ , 41 ⁷ , 41 ⁸ și 41 ⁹ , care vor avea următorul cuprins:	Ministerul Justiției	la lit. k) textul punctele 41 ⁶ , 41 ⁷ , 41 ⁸ și 41 ⁹ , care vor avea următorul cuprins:" se va substitui cu textul „punctele 41 ⁶ - 41 ⁹ cu următorul cuprins:", conform uzanțelor normative.	Se acceptă.
	Ministerul Justiției	Dispoziția de la lit. 1) „punctele 21 — 41 ⁵ , în care se făcea trimitere la coloanele 34 — 100, acum fac trimitere la coloanele în 35 — 112" nu este conformă normelor de tehnică legislativă. Se vor substitui în fiecare dintre punctele 21 — 41 ⁵ numerele coloanelor (spre exemplu, la pct. 21 cifrele „34" se substituie cu cifrele „35" etc.).	Se acceptă.
	Ministerul Justiției	La lit. m) cuvintele „referința la coloana" se vor substitui cu cuvântul „cifrele", potrivit limbajului normativ.	Se acceptă.
la punctul 1 din „Modul de întocmire a Raportului cu privire la cererile de acordare a creditelor mari” textul „1% din capitalul normativ total al băncii” se modifică cu textul „1% din fondurile proprii ale băncii”;	Ministerul Justiției	La sbp. 6) lit. b) cuvintele „se modifică" se vor înlocui cu cuvintele „se substituie".	Se acceptă.
În anexe, pe tot textul, inclusiv în tabele, cuvântul “filială” la orice formă gramaticală se substituie cu cuvântul “sucursală” la forma gramaticală respectivă;	Ministerul Justiției	La sbp. 7), remarcăm că, potrivit uzanțelor normative, modificarea ce vizează întregul text al anexelor trebuie să fie inclusă în sbp. 2). Totodată, textul „inclusiv în tabele," se va exclude, precizarea nefiind necesară, deoarece tabelele sunt elemente componente ale anexelor	Se acceptă.